

Definitief accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag en het Bijzonder kwaliteitskenmerk: EVC-procedure voor de opleiding Bachelor in de orthopedagogie (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Limburg

Besluit

datum

3 juli 2012

onderwerp

Definitief

accreditatierapport en -besluit

(#5159)

Bijlage

1

1. Inleiding

Bij brief van 25 april 2011 heeft het instellingsbestuur van de Katholieke Hogeschool Limburg te Diepenbeek een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in de orthopedagogie (professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 28 april 2011.

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Romain Hulpia ; onderwijsdeskundige, doctoraat Pedagogische en Psychologische wetenschappen,voormalig adviseur hoger onderwijs in de inspectiedienst, voorzitter doorlichtingscommissies. visitaties en Toetsen Nieuwe Opleidingen bij het NVAO.

Leden:

- Jan Loovers; Domeindeskundige, voormalig instellingsdirecteur en directeur Sociale Studies Hogeschool Windesheim te Zwolle,voorzitter redactieraad vaktijdschrift SoziO-SPH, voorzitter visitatiepanels Netherlands Quality Agency;
- Leen Baeke; Domeindeskundige, coördinator thuislozenzorg centrum voor algemeen welzijnswerk, heeft de leiding over 4 opvangcentra voor dak- en thuislozen;
- Bea Maes; Domeindeskundige, hoogleraar K.U.Leuven, voorzitter Onderzoekseenheid Pedagogische wetenschappen. In haar onderzoek richt ze zich vooral op mensen met verstandelijke beperkingen en met meervoudig en diep verstandelijke beperkingen en op gezinnen met kinderen met een handicap;
- Jos van Loon; Domeindeskundige, wetenschappelijk vakgroep Orthopedagogiek Universiteit Gent, in de functie van Academisch Consulent.

Secretaris en Projectbegeleider:

- Klara De Wilde, Projectbegeleider ; stafmedewerker VLHORA;
- Walter Melis, Secretaris; medewerker VLHORA.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 10, 11 en 12 maart 2010. Het visitatierapport dateert van 22 maart 2011.

Pagina 2 van 13 Na analyse heeft de NVAO vragen om aanvullende informatie geformuleerd. Zij heeft daartoe op 18 oktober 2011 een brief verzonden naar de opleiding (omtrent studielast en studierendement) en de visitatiecommissie (omtrent studiemateriaal, voorzieningen en kwaliteitscultuur).

Op 8 november 2011 heeft de NVAO bij e-mail de aanvullende informatie van de opleiding ontvangen. De informatie is vervolgens ook telefonisch verder toegelicht.

Op 19 december 2011 heeft de NVAO bij e-mail de antwoorden ontvangen die de visitatiecommissie formuleerde op de gestelde vragen voor aanvullende informatie.

Bij de opmaak van haar accreditatierapport heeft de NVAO, naast de gegevens uit het visitatierapport, ook rekening gehouden met de informatie verkregen ten gevolge van de hogerbeschreven aanvullende vragen.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLHORA vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

2. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport en de aanvullende informatie verkregen van de opleiding en de visitatiecommissie.

De visitatiecommissie opende haar brief met aanvullende informatie met onderstaande globale opmerking: "De commissie merkt op dat de geformuleerde aanbevelingen in het visitatierapport geenszins duiden op tekorten ten opzichte van de basiskwaliteit. Integendeel, de aanbevelingen zijn geformuleerd om de opleiding te helpen haar kwaliteit te verbeteren en te streven naar een oordeel "goed" of "excellent". Meer bepaald met betrekking tot het studiemateriaal, de voorzieningen en de kwaliteitscultuur blijft de commissie bij haar oorspronkelijke oordelen.

Doelstellingen

De opleiding vertrekt vanuit de gemeenschappelijke Vlaamse lijst van competenties opgesteld door de Overleggroep van de Opleidingen Orthopedagogie (OOO). De opleiding focust op degelijke theoretische onderbouw, internationale kadering, praktische bruikbaarheid en mogelijkheid tot implementatie in het beroepenveld. De commissie waardeert de aandacht voor de persoonlijkheidsvorming en groepsdynamica. Zij stelt dat de competenties voldoen aan de decretale bepalingen en meent dat de internationale dimensie voorbeeldig is uitgewerkt. Het personeel en het werkveld zijn betrokken bij de opmaak van het beroepsprofiel, de doelstellingen en de competentielijst. Het resultaat van de besprekingen wordt via verschillende kanalen gecommuniceerd naar de studenten en externe betrokkenen.

De opleiding herkent zich in het domeinspecifiek referentiekader dat de commissie opmaakte. De commissie constateert dat er een sterke verbondenheid is met het werkveld en dat de doelstellingen en de kerncompetenties aansluiten bij ontwikkelingen in dat beroepenveld. Het werkveld geeft aan dat afgestudeerden bekwaam zijn om als opvoeder/begeleider aan de slag te gaan; afgestudeerden stellen dat zij zich klaar voelen om aan de job te beginnen. De opleiding werkt met een werkveldplatform 'Triple V' voor uitwisseling, netwerking, afstemming en versterking tussen opleiding en werkveld. Ideeën en voorstellen over het beroep worden er besproken en waar nodig bijgestuurd.

De commissie onderschrijft dat het curriculum professioneel gericht is, met aandacht voor praktijkgerelateerde opdrachten en beroepspraktijk. Kennisontwikkeling komt aan bod in de conceptuele en integrale leerlijnen. Vaardigheden worden ontwikkeld via de vaardigheids- en integrale leerlijnen. De beroepspraktijk komt in elke opleidingsfase, met toenemend gewicht, aan bod. Binnen de STUWERopleiding (STUDENTEN die WERKEN) hangt de blik op het beroepenveld sterk af van de persoonlijke keuze van de student, waardoor deze vaak beperkt/minder ruim is. Binnen de integrale leerlijn moeten studenten tijdens hun stage een aantal "beroepsproducten" maken. De commissie heeft vastgesteld dat de kwaliteit van sommige beroepsproducten goed en van andere minder is. Zij stelt dat, niettegenstaande onderzoeksvaardigheden zijn opgenomen in de competentielijst, de opleiding hiervoor weinig aandacht heeft. Zij adviseert om prioriteit te geven aan de versterking onderzoeksvaardigheden. De commissie beoordeelt de doorgenomen afstudeerprojecten als theoretische studies die thematisch grondig zijn uitgewerkt aan de hand van literatuur. Zij mist de verbinding tussen theorie en praktijk, waardoor de uitwerking van het praktische deel matig blijft en adviseert daarom om meer aandacht te hebben voor deze verbinding. De commissie heeft vastgesteld dat er een sterke aandacht is voor het proces en meent dat daardoor het product in het gedrang kan komen. De commissie raadt aan om te onderzoeken hoe de reguliere opleiding zou kunnen leren van de banaba waar de eindwerken wel als goed worden beoordeeld. Het afstudeerproject van de stuwstudent volgt in grote lijnen dat van de reguliere opleiding. Het studiemateriaal wordt door de commissie bestempeld als 'actueel en studeerbaar'. In de leerinhouden zijn hedendaagse ontwikkelingen opgenomen, hoewel dit niet bij alle vakken even sterk is. De commissie waardeert de interactie met de MDV en permanente vorming.

De commissie stelt dat de inhoud van het programma (in beide varianten) de mogelijkheid biedt om de nagestreefde eindkwalificaties te bereiken. De opleidingsfases hebben een heldere kwalificatie, gaande van inleidend over verdiepend naar gespecialiseerd. Het curriculum van de aangeboden "stuw"-variant is geënt op het reguliere curriculum. Het proces van uitwerking van het nieuwe curriculum voor de reguliere opleiding en de stuwopleiding verliep echter apart en er werd een andere werkwijze gevolgd. Volgens de commissie is de stuwvariant een mooi voorbeeld van studie op maat, die rekening houdt met de eigenheid van de volwassen student met werkervaring. De commissie hoopt dat de dag- en de stuwopleiding elkaar wederzijds zullen bevruchten. De commissie stelt vast dat de opleiding ver gaat in flexibilisering (bijvoorbeeld elke opleidingsfase wordt ieder semester ingericht). De commissie raadt de opleiding aan om de mate van flexibilisering af te wegen tegenover de organisatorische haalbaarheid.

De opleiding stelt dat leerlijnen verhinderen dat er breuken komen in de horizontale en verticale samenhang en dat volgtijdelijkheid waarborgt dat de coherentie van het reguliere programma wordt behouden. Het stuwprogramma vertrekt vanuit de beroepsspecifieke competenties en is ook opgebouwd rond leerlijnen. De volgtijdelijkheid wordt hier bepaald door het niveau van de competenties. De commissie meent dat de opbouw van het reguliere programma op orde is maar meent dat er geen gemeenschappelijk gedragen concept is. Er is behoefte aan kennisdeling. Zij adviseert om werk te maken van een gedragen visie over inhoud en samenhang van het programma en raadt lectoren aan hun kennis te delen. De commissie beoordeelt de samenhang van het stuwprogramma als beter dan in het reguliere programma.

In het studentenoverleg wordt gesproken over studiebelasting en in de studentenbevraging per opleidingsonderdeel peilt men naar de studiebelasting. Daaruit bleek dat er bij

Pagina 5 van 13 studenten met een flexibel leertraject, problemen waren van organisatorische aard. De opleiding nam maatregelen om deze te verhelpen. Bij de reguliere studenten bleek dat de studiebelasting vooral op het semestereinde piekt. De opleiding tracht nu op die werkdruk in te werken. De commissie adviseert om – voor reguliere en stuwstudenten – er blijvend over te waken dat het aantal studiepunten per opleidingsonderdeel een realistische weerspiegeling is van de effectieve studiebelasting. De studenten in de reguliere opleiding werden recent uitgenodigd voor een studietijdmeting. Een studietijdmeting bij de stuwstudenten staat op stapel. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding acties onderneemt om studiebevorderende factoren vast te houden en studiebelemmerende factoren weg te nemen.

Uit de aanvullende informatie aangeleverd door de opleiding (concordantietabel met de opleidingsonderdelen van de reguliere opleiding en de stuwopleiding) en de telefonische toelichting bleek dat beide programma's elkaars equivalent zijn. Gezien zij echter tot stand gekomen zijn via een verschillende proces resulteert dit in verschillende benamingen van opleidingsonderdelen en een andere spreiding van de vormingsinhouden over de verschillende opleidingsonderdelen.

De opleiding hanteert de decretale toelatingsvoorwaarden. Voor het stuwtraject worden enkele bijkomende voorwaarden gesteld inzake stageplaats en taalkennis. De opleiding heeft een duidelijke EVC/EVK-procedure. Ongeveer 60% van de studenten komt uit TSO, 30% uit ASO en de anderen uit BSO en KSO. Het aantal zij-instromers steeg van 16% tot 47%. Het aantal studenten met flexibele trajecten neemt jaarlijks toe (van 97 tot 175). De commissie meent dat de opleiding rekening houdt met de instroomkarakteristieken. De opleiding neemt initiatieven om de toegang tot de opleiding voor allochtone studenten te faciliteren.

Het normtraject van de reguliere opleiding bestaat uit 3 opleidingsfasen van elk 60 studiepunten. Het stuwtraject omvat 180 studiepunten gespreid over maximaal 4 opleidingsfasen. Per studiefase kan de student maximaal 45 studiepunten opnemen. De opleidingen voldoen daarmee aan de formele eisen.

De commissie meent dat de werkvormen refereren aan de doelstellingen en het didactische concept en dat ze aansluiten bij de kenmerken van de instroom (verschillend naargelang het om reguliere of volwassen studenten gaat). De commissie vindt het werken met simulatiecliënten (SIMS) een goede werkmethode maar meent dat er te weinig cliënten deelnemen uit de verschillende werkvelden. De commissie stelt vast dat het studiemateriaal van wisselend niveau is inzake relevantie, toegankelijkheid en actualiteit. De moeilijkheidsgraad is behoorlijk en soms wellicht te groot voor studenten. Zij adviseert om de inhoud en vormgeving van het studiemateriaal systematisch te screenen en beveelt aan om gebruik te maken van anderstalige literatuur. De commissie meent dat er meer gebruik kan worden gemaakt van de mogelijkheden op het vlak van digitaal leren. De lectoren treden dit bij.

De commissie stelt in haar aanvullende informatie dat zij tot het oordeel voldoende komt omdat er binnen de opleiding een goede structuur bestaat om de kwaliteit van de cursussen op te volgen. Bovendien stelt de commissie vast dat ook uitstekende exemplaren aanwezig zijn. De commissie geeft een voldoende omdat ze gelooft dat op basis van de structuur de minder goede cursussen zullen aangepakt worden. Zij wijst erop dat haar oordeel voldoende mede gebaseerd is op haar mening over het didactisch concept en de werkvormen. De commissie is van mening dat de werkvormen zowel bij het reguliere als het stuwtraject beantwoorden aan de verwachting van een professioneel gerichte opleiding.

Pagina 6 van 13 Er is een nieuw onderwijs- en examenreglement uitgeschreven dat informeert over de examenperiode, zittijden, de examenregeling, de beoordeling, de examencommissie, de ombudsdienst, overdracht, het tolerantiekrediet, de resultatenmededelingen en de geschillenregeling. De wijze van toetsen is afhankelijk van het soort leerlijn waartoe een opleidingsonderdeel behoort. Er wordt een grote verscheidenheid aan toetsingsvormen gebruikt. De lectoren geven aan dat zij op weg zijn om steeds meer geïntegreerd te toetsen. Voor "beroepspraktijk" hanteert de opleiding voor elk evaluatiemoment een evaluatieschema met opgave van de te bereiken competenties. De evaluatie van het afstudeerproject is helder en bestaat uit een proces- en produktevaluatie.

Inzet van personeel

De binding en de confrontatie met het beroepenveld gebeurt via stagebegeleiding, het afstudeerproject, studiebezoeken, de mentorendag en MDV- en PWO-opdrachten. De personeelsleden leggen verbinding met de beroepspraktijk maar het aantal dat een rechtstreekse professionele band heeft zou volgens de commissie talrijker mogen zijn. Het systeem van taakplanning voorziet 10% voor deskundigheidsbevordering en professionalisering is een agendapunt bij functionerings- en evaluatiegesprekken. De commissie meent dat de personeelsleden ruime mogelijkheden tot bijscholing hebben maar stelt dat de zelfstandigheid daarbij risico's inhoudt. Zij beveelt aan om blijvend te bewaken dat de begrote tijd voor professionalisering ook daadwerkelijk gehaald wordt en suggereert om meer sturing te geven aan de navorming en de wijze waarop men dit met elkaar deelt.

De opleiding heeft 751 studenten waarvan 95,2% in het reguliere traject en 4,8% in het stuwertraject. De ratio student-lector bedraagt 17,83. De commissie beoordeelt deze ratio als behoorlijk. Uit de analyse van het personeelsbestand blijkt dat:

- van de 38.15 VTE 43 % lector en 57% praktijklector is
- de opleiding beschikt over 3,95 VTE administratieve medewerkers
- 78,3 % van het personeel vrouwen zijn en 21,7 % mannen
- ongeveer 50 % van de personeelsleden voltijds werkt
- er een evenwichtige opbouw doorheen de leeftijdscategorieën is.

De commissie meent dat de personeelsleden de opleiding de gewenste kwaliteit geven. De commissie adviseert om de werkdruk van onderwijzend en begeleidend personeel op te volgen en bij stijging van het studentenaantal bijstellingen te overwegen.

Het personeelsbeleid is een geïntegreerd onderdeel van het hogeschoolbeleid. Er zijn duidelijke procedures voor aanstelling, benoeming en bevordering, taaktoewijzing, prestatieregeling, onthaal en begeleiding, functionering en evaluatie. De commissie heeft vastgesteld dat de functionerings- en evaluatiegesprekken opgenomen moeten worden door één leidinggevende en meent dat dit de systematische aanpak in het gedrag kan brengen. Zij adviseert om het personeelsevaluatiebeleid verder op te volgen en te ontwikkelen. Volgens de commissie beschikt het onderwijzend personeel over de inhoudelijke expertise en de didactische en agogische basiskwaliteiten om het curriculum te realiseren. Voor specifieke en specialistische deskundigheid doet de opleiding een beroep op externe deskundigen. Studenten en afgestudeerden stellen dat zij de laagdrempelige toegankelijkheid en persoonlijke omgang van de lectoren waarderen. De commissie adviseert om het beleid met betrekking tot de taakinfilling in de stuweropleiding af te stemmen op de specifieke opleidingscontext.

De campus wordt gedeeld met het departement Gezondheidszorg. De commissie stelde vast dat de materiële uitrusting en de onderwijskundige infrastructuur beperkt zijn. Er is een gebrek aan kleinere lokalen voor groepswork en individuele gesprekken en een stille werkruimte in de bibliotheek. Studenten werken, eten en vergaderen in 'omgebouwde' gangen en lokaaltjes. De commissie stelt uitdrukkelijk dat de kwaliteit van de huidige infrastructuur op de grens van het aanvaardbare is. De commissie hoopt dat het departement op korte termijn over de volledige infrastructuur van de campus zal kunnen beschikken. De commissie adviseert om werk te maken van infrastructuur en voorzieningen die afgestemd zijn op de vereisten en standaarden van hedendaags onderwijs. De commissie verduidelijkt haar score "voldoende" naar aanleiding van de vraagstellingen ter zake vanwege de NVAO nog als volgt. Alle voorzieningen die nodig zijn, zijn volgens de commissie aanwezig maar het probleem ligt bij het groot aantal studenten dat moet gebruik maken van de voorzieningen en die moeten delen met andere opleidingen. Dat signaleert de opleiding ook zelf in het ZER. De voorzieningen zijn nipt in vergelijking met het aantal studenten die er gebruik van moeten maken. De commissie suggereert ook de oplossing in het rapport die er volgens haar in ligt dat "*het departement op korte termijn over de volledige infrastructuur van de campus zal kunnen beschikken.*"

De opleiding heeft een duidelijk voorlichtings- en communicatiebeleid. De studiebegeleiding is geëvolueerd naar studie- en studietrajectbegeleiding. De commissie vindt de omkadering via studietrajectbegeleiders positief. Recent is er een zorgcoach (aanspreekpunt studenten met een functiebeperking) en een taalcoördinator aangesteld. De commissie is positief over deze aanstellingen. Zij waardeert de uitdrukkelijke aandacht voor de schriftelijke uitdrukingsvaardigheid. De Sociale Dienst biedt ondersteuning bij financiële, gezondheids- of psychosociale moeilijkheden en begeleidt bij bredere studieproblemen. De examenombudsdienst bemiddelt tijdens de examenperiodes. De Onderwijsombudsdienst is doorheen het jaar beschikbaar. De commissie heeft vastgesteld dat de functies van opleidingscoördinator en ombudspersoon door één iemand worden waargenomen. Zij adviseert om de functies niet door één iemand te laten vervullen. De dienst studenten-voorzieningen verstrekt sociale voorzieningen aan studenten.

Interne kwaliteitszorg

De hogeschool heeft een beleidsvisie op kwaliteitszorg en heeft een kwaliteitshandboek. De centrale kwaliteitszorgcoördinator zit de stuurgroep voor en ondersteunt opleidingen. De departementale kwaliteitscoördinator vergadert met de domeingroep. Er hebben talrijke metingen plaatsgevonden de voorbije jaren (met een diverse periodiciteit en frequentie). De commissie heeft vastgesteld dat kwaliteitszorg niet populair is. Personeelsleden stellen dat zij in hun dagelijkse praktijk aandacht hebben voor de "kleine" kwaliteit, omdat die voor hen gripbaar en zichtbaar is. Het is de commissie helder dat een integrale cultuur voor de "grote" kwaliteit niet vanzelfsprekend is. Personeelsleden stellen dat lesgeven voor hen bovenaan staat, dat zij "hun" kwaliteitszorg (nog) niet in een groter geheel hebben ingekapseld en niet werken volgens de methodiek(en) die de hogeschool hen "opdraagt". De commissie adviseert om kwaliteitscultuur met aandacht voor kerndoelstellingen en kernprocessen collectief te ontwikkelen.

De commissie steunt, blijkens de aanvullend verstrekte toelichtingen, haar oordeel "voldoende" op volgende punten. Zij is positief dat het departement over een halftijdse departementale kwaliteitszorgverantwoordelijke beschikt, temeer omdat het departement maar over één opleiding en een banaba beschikt. Verder heeft de commissie vastgesteld dat er een uitgebreide systematiek van bevragingen bestaat bij alle stakeholders. Op basis

Pagina 8 van 13 van de resultaten worden verbeteracties gepland, zoals de commissie heeft kunnen lezen in het ZER. De commissie heeft wel vastgesteld dat de kwaliteitszorg eerder een individuele zaak is. Personeelsleden nemen die elementen uit de bevestigingen die gericht zijn of te maken hebben met hun individueel functioneren en proberen dat elk individueel te verbeteren. Dat ze daarin slagen blijkt uit de reactie van de studenten tijdens het bezoek. Wat volgens de commissie ontbreekt is het nadenken als team over de kwaliteit van de opleiding als geheel en van daaruit de prioriteiten van de opleiding te bepalen. Dat omschrijft de commissie als de kwaliteitscultuur van de opleiding. De commissie heeft dit specifiek willen vermelden omdat dit element al in een bevestiging van 2005 aan het licht was gekomen. Uit de gesprekken tijdens het visitatiebezoek leidde de commissie af dat er sindsdien nog niet zoveel veranderd was. Vandaar de aanbeveling. Voor de commissie blijft de score wel voldoende omdat de opleiding aan de beoordelingscriteria voldoet namelijk periodiek metingen organiseren en op die basis verbetermaatregelen doorvoeren. Bovendien is de commissie van mening dat door de aanwezigheid van een kwaliteitsverantwoordelijke, de systematiek van metingen en de individuele zorg voor kwaliteit, de opleiding alle elementen in huis heeft om die kwaliteitscultuur te creëren.

De commissie heeft vastgesteld dat een procedure is uitgewerkt voor de opvolging van resultaten uit evaluaties. De kwaliteitscoördinator bewaakt de processen. Op basis van een interne audit formuleerde de opleiding prioritaire verbeterdoelen en actieplannen. De acties voor de realisatie van deze verbeterdoelen zijn uitgeschreven volgens de cyclus "plan-do-check-act". De commissie stelde vast dat de opleiding verbetermaatregelen heeft opgezet als antwoord op de resultaten van enquêtes en evaluaties maar meent dat men de verbeterprojecten meer moet richten op de kernprocessen en kerndoelstellingen. Studenten signaleren dat de opleiding luistert en verbeteringen implementeert. Vooropgezette streefdoelen worden gerealiseerd.

De commissie stelt dat studenten, alumni, het werkveld en personeelsleden op een of andere manier bij de opleiding en bij kwaliteitszorg worden betrokken. De studenten geven aan dat zij tevreden zijn over de inspraak en wat ermee gedaan wordt. Zij bevestigen dat zij hebben meegepraat over de ontwikkeling van het curriculum. De commissie heeft vastgesteld dat studenten geen "voordelen" krijgen in ruil voor de formele vertegenwoordigende taken die zij opnemen in bijvoorbeeld de Studentenraad.

Resultaten

Het werkveld is globaal genomen positief over de afgestudeerden. 80% wordt binnen de 6 maanden na afstuderen aangeworven 20% studeert verder. 75% van de afgestudeerden is globaal tevreden met zijn functie. De commissie stelt dat leerinhouden die om onderzoek en onderzoeksvaardigheden draaien, zeker het niveau van een professionele bachelor moeten hebben en adviseert om deze leerinhouden te screenen op hun niveau. De commissie beveelt aan om opdrachten zo te formuleren, dat een onderzoekselement aanwezig is. De internationalisering is sterk uitgebouwd.

De slaagcijfers dalen fors doorheen de laatste drie jaren. Voor de daling van de slaagcijfers zoekt de opleiding een verklaring in karakteristieken van de instroom (TSO, BSO en KSO zijn relatief groter, ASO kleiner), het flexibiliseringsdecreet (zwakkere studenten blijven langer in de opleiding) en een aanpassing van het examenreglement (strengere aanpak in tolerantie van bepaalde onvoldoendes). Voor de eerste opleidingsfase geldt dat minder dan de helft van de studenten de te verwerven studiepunten in credits omzet, bij benadering één derde behaalt niet de helft en ongeveer één vierde verwerft minder dan 25%. De commissie

Pagina 9 van 13 meent dat een soort van "positieve oriëntatie aan de poort" zinvol zou kunnen zijn. 72% van alle studenten rondt de opleiding af in drie jaar. De commissie raadt aan om te reflecteren over streefcijfers om richting te geven aan prioritaire verbeteracties.

Uit de aanvullende informatie aangeleverd door de opleiding bleek dat er een verschil is in gemiddelde studieduur op basis van de vooropleiding van de studenten. Dit verschil is groter bij de stuweropleiding dan bij de reguliere opleiding. Bij de reguliere opleiding: ASO: 3,24 / TSO: 3,39 / KSO en BSO: 4 Bij de Stuweropleiding ASO: 2 / TSO:3. Uit de informatie bleek ook dat er de laatste jaren een zeer lichte stijging van de studieduur is waar te nemen.

*Bijzonder kwaliteitskenmerk: EVC-procedure
Differentiatie en profilering*

In het orthopedagogische werkveld zijn heel wat volwassenen aan het werk met ervaring maar zonder bachelordiploma. Steeds meer onder hen zijn op zoek naar een geschikt leertraject op maat. Om de ervaring van deze potentiële studenten te kunnen erkennen, ontwikkelde men een EVC-procedure. Hieraan gingen een literatuurstudie en werkbezoeken aan binnen- en buitenland vooraf. De commissie stelt dat het proces van uitwerking van de procedure zorgvuldig was. De procedure is een adequaat middel om de beoogde doelgroep toe te laten vanuit de beroepservaring het beroep op bachelorniveau uit te oefenen. De commissie meent dat deze unieke volledige procedure een betekenisvolle bijdrage levert aan de differentiatie en de profilering in het hoger onderwijs.

Kwaliteit

De invoering van de EVC-procedure heeft een aantal voordelen met zich meegebracht voor de reguliere opleiding (stroomversnelling, gebruik van GROEI-indicatoren, meer aandacht leerproces student). Uit onderzoek blijkt dat het EVC-instrument valide en betrouwbaar is. Als indicatoren voor de kwaliteit van de procedure stelt de opleiding o.a. dat men uitsluitend werkt met opgeleide assessoren, er een assessorengedragcode is ontwikkeld, de assessmentinstrumenten werden goedgekeurd door het assessmentbureau Ascento, andere hogescholen de quick scan (van dit instrument) gebruiken. De opleiding bevrageert bij alle betrokkenen consequent de tevredenheid en suggesties tot verbetering. De voorbeelden overtuigden de commissie dat de EVC-procedure bijdraagt tot de kwaliteit van de opleiding.

Concretisering

Het ZER geeft een beschrijving van de stappen (Toeleiding – informatieverstrekking- Bekwaamheidsonderzoek) van de EVC-procedure. De commissie stelt dat de EVC-procedure degelijk is geoperationaliseerd en constateert dat de theoretische kennis van de kandidaat-EVC-studenten voldoende ruim en diepgaand moet zijn om vrijstelling te kunnen krijgen en de competenties in die mate moeten geïntegreerd zijn, dat er niet langer sprake is van intuïtief maar wel van bewust handelen. De commissie adviseert om blijvend te bewaken dat de hele reikwijdte van competenties zichtbaar wordt gemaakt in het portfolio en dat kennis in en over een (te) beperkt werkveld niet leidt tot een te vlotte toegang tot de opleiding via EVC.

Pagina 10 van 13 *Conclusie*

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd, inclusief het oordeel inzake het bijzonder kwaliteitskenmerk. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	G
2 Programma	voldoende	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	V
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	voldoende	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	voldoende	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	G
6 Resultaten	voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel NVAO: positief

4. Oordeel bijzonder kwaliteitskenmerk: 'EVC-procedure'

Facet	Oordeel
Differentiatie en profilering	V
Kwaliteit	G
Concretisering	V

Eindoordeel NVAO: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	voldoende
2 Programma	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
6 Resultaten	voldoende
7 Bijzonder kwaliteitskenmerk	voldoende

Eindoordeel NVAO: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de orthopedagogie (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Limburg

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de orthopedagogie (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Limburg goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Hasselt wordt georganiseerd.

Tevens verleent de NVAO het bijzondere kwaliteitskenmerk "EVC-procedure".

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2012-2013 tot en met het einde van het academiejaar 2019-2020.

Den Haag, 3 juli 2012

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij brief van 25 juni 2012 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot een enkele aanpassing in het accreditatierapport.

Bijlage 1 – Gegevens opleiding

– naam instelling	Katholieke Hogeschool Limburg
– adres instelling	Universitaire Campus, Gebouw B, Bus 1 3590 Diepenbeek
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie	Bachelor
– specificatie	geen
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– studietraject voor werkstudenten:	ja
– vestiging opleiding	Hasselt
– onderwijstaal	Nederlands
– studiegebieden	Sociaal-agogisch werk
– bijkomende titel	geen